

Štev. 7. Leto 3.
Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:
Ljubljana, Karla Marksa trg 2 (prej Turjaški trg), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽJ

Pred volitvami delavskih zaupnikov.

Zakon o zaščiti delavcev, ki je bil izdan pred več leti, je govoril o delavskih zaupnikih, kaj imajo za vršiti in kako se imajo voliti.

Leta so potekala in volitve delavskih zaupnikov se niso vršile. Če se so kje, je bilo to samo neoficijelno, izvoljeni zaupniki se niso smatrali kot po zakonu izvoljeni in če jih je ta ali oni delodajalec »trpel«, je bilo to le po njegovi volji.

Železničarsko delavstvo po delavnicah, kurilnicah in sekcijah pa sploh ni smelo o tem niti govoriti, ker so gospodje udarjali po mizi in trdili, da zakon o zaščiti delavcev za železničarje ne velja. Nek visok uradnik na Generalni direkciji v Beogradu se je celo ob neki priliki, ko je sprejemal intervencije radi volitve delavskih zaupnikov od strani »Ujedinjenega Saveza Železničarjev«, izrazil, da boljševiski inštitucij ne bo trpel na železnici.

»Ujedinjeni Savez Železničarjev« pa ni nehal staviti zahtev po volitvah delavskih zaupnikov. In ko se je, po tolikih letih vendarle enkrat pojavil tozadevni pravilnik k volitvam in ustanovitvi delavskih zaupnikov, ki bi se sicer moral v teku treh mesecev po zakonitvi »Zakona o zaščiti delavcev«, a mu to ni bilo sonjeno, je »Ujedinjeni Savez Železničarjev« takoj delal na to, da se volitve tudi razpišejo.

Trdega boja je bilo treba, da se je to, oziroma se bo to zgodilo. Mariborska Inšpekcija dela je celo zahtevo razpisa volitev v mariborski delavnici najprvo odklonila z motivacijo, da železničarji ne spadajo pod zakon o zaščiti delavcev in torej tudi ne morejo voliti delavskih zaupnikov. Treba je bilo intervencije delavskega poslanca s. Petjana in Delavske zbornice, da je Inšpekcija dela ta svoj odlok potegnila nazaj in ugodila zahtevi o razpisu volitev v delavnici Maribor, kjer so se že tudi izvršile, kar poročamo na drugem mestu.

Vendar je za jugoslovensko meščansko psihologijo in kapitalistično ideologijo institucija delavskih zaupnikov nekaj tako novega in posebnega, da jim ne gre v glavo, kako se sploh more dovoliti ubogi pari, delavcu, ki ga kapitalist plačuje, da mu dela, da si sme ustvariti svoj zaupniški aparat, s katerim se bo moral on, kot gospod in gospodar razgovarjati, pogajati, večkrat celo ubogati... Zato niso smatrali, niti čutili kot državljani za dolžnost, da se zakonu, sprejetemu od Narodne skupščine, podpisanemu od vseh ministrov in sankcioniranemu po kroni, pokoravajo. Da je to protidržavno delo, ne bomo tukaj o tem govorili, niti o tem, kako ubija tako delo avtoriteto oblasti. Pač pa moramo povedati, da se je med delavstvom našlo tudi dokaj takih, ki »se niso upali« postaviti na stališče svojega človeškega dostojanstva in uveljaviti zakoniti zakon. In ko je pravilnik dobil zakonito veljavo, si niso upali biti člani volilnega odbora, da bi se volitve izvršile.

Novi zakon o državnem prometnem osebj.

Ministrstvo saobračaja ima namen zopet revidirati sedanji zakon o državnem prometnem osebj — seveda v škodo prizadetemu osebj.

To omenjamo zato, da danes, ko je direkcija primorana, da se pokorava vladnim odredbam, pokažemo vsemu delavstvu, posebno železničarskemu, kako težko je organizaciji izvajati uspehe. Saj delavstvo samo (po veliki večini namreč) neče razumeti in spoznati, kaj mu je poleg zaslužka še treba, da bo lažje opravljalo svojo službo. Mnogi si čisto hlapčevsko misli: Samo, da ne pridem blizu načelnika, nekako bom že prešal to krivico. Mesto da bi se kot državljani in kot človek postavil in rekel: Zakon in odredba mi zagotavljata to. Zato zahtevam, da se izvrši in izpolnjuje zakon. In če bi vsak delavec ali vsaj velika večina delala tako, pa bi se ne trebalo bati »črne pike« v knjigah. Sedaj seve se dela tako, da zavedni, organizirani nastopajo kot ljudje in kot državljani, hlapci in bojazljivci pa se skrivajo za hrbet in uživajo eventuelne pridobitve, ali se pa zadovoljno muzajo in smejlajo, če načelnik takega zavednega delavca, človeka in državljana, zapiše v črno knjigo in ga preganja.

Ali v naravi človeka živi dostojanstvo človeka in tisti, ki se ga zaveda in ki je možak, se ne ustraši vsega tega, ter se, organiziran, bori, da se izvede, kar določa zakon. V današnjem slučaju volitev delavskih zaupnikov. Nečemo se hvaliti, ali povedati moramo vsekakor glasno, da je ta naša borba rodila uspeh. Volitve delavskih zaupnikov se bodo izvršile, po nekod so se že in se še vršijo — to je tam, kjer je delavstvo energičnejše. Drugod pa jih bo okrožnica direkcije za to »ohrabrila«, da se izvršijo.

Da so delavski zaupniki velikega pomena, tega menda ni treba sedaj na dolgo in široko razpravljati. Delavski zaupniki so, ki vrše intervencije, ki jih mora načelnik sprejeti, jih mora poslušati, mora ukreniti po zahtevah delavcev. Odvisno je to, kako jih bo poslušal, kako ukrenil, zopet le od delavskih zaupnikov samih. Oni so sicer zakonite osebnosti, se jih ne sme in ne more odpustiti iz službe kar tako, ali če niso možakarji na svojem mestu, njih intervencije in posredovanja tudi ne bodo dala tega, kar oni, ki so jih izvolili, od njih pričakujejo. Delavski zaupnik mora biti cel mož, razumen, odločen in duševno samostojen. Poleg tega, in to je ena prvih lastnosti, mora biti razredno zaveden. Mora znati, da je on član razreda tistih, ki morajo svojo življensko moč prodajati, da se prežive in da mu oni, ki je član razreda, ki uživajo delo delavca, sam prostovoljno nikdar in nikoli ničesar več, kakor je prisiljen, ne da.

Zato prav odločno povemo vsem sodrugom v delavnicah, kurilnicah in sekcijah, da je vseh dolžnost, da postavijo za delavske zaupnike sodruge, ki bodo odgovarjali tej zahtevi. Tu je nauk: Osvoboditev delavcev je v rokah delavcev samih, — postavljen v mali obliki na praktično izvedbo.

Izvedite torej ta nauk praktično!

glede posameznih kategorij je, da naj za posamezne kategorije še nadalje ostanejo šolske kvalifikacije, vendar pa naj se omogoči napredovanje v vse položaje tudi onim, ki nimajo šolske kvalifikacije, ampak so drugače za to sposobni.

Ker jasno poznamo iz sedanje prakse, kako se vrši »po sposobnosti« napredovanje v položajnih plačah, moramo ta načrt uprave energično odklanjati, ker ne pomeni nič drugega, kot uvedbo še hujšega protekcionizma, kot že sedaj vlada. Zahteva Saveza Žel. Jugoslavije je:

Izvemši uradnike I. in II. kategorije ter osobe, zaposlene v administrativni službi, naj se uvede za vse ostalo eksekutivno, postajno, kurilniško, sekcijno osobe uvrsti-

tev v kategorije in napredovanje v višje stopnje avtomatično le na podlagi strokovne izobrazbe.

Drugi veliki napad grozi eksekutivnemu osebj, ker se hoče z novim načrtom na novo določiti, kdo spada med eksekutivno osobe. Edini so si le glede strojnega in vlakospremnega osobja. Za postajno in sekcijno osobe (kretniki, čuvaji itd.) pa grozi nevarnost, da se jih zopet dodeli med neeksekutivne.

Pri tem opozarjamo ponovno vse železničarje, da naj se pravočasno združijo okoli »Saveza železničarjev Jugoslavije«, da te nakane uprave preprečijo, ker po toči zvoniti in se kesati bo prepozno! Kdor si hoče obvarovati svoje pravice, se bo takoj organiziral v »U. S. Ž. J.«

Sijajna zmaga Saveza pri volitvah delavskih zaupnikov v delavnicah Maribor in Ptuj.

Savez je dobil v Mariboru 1100 glasov in 13 mandatov, Zvezarji in Prometna zveza skupaj 277 glasov in 3 mandate.

V del. Ptuj je dobil Savez vse 4 mandate.

Po petih letih so se prvič zopet vršile volitve delavskih zaupnikov v delavnici Maribor, katere je s svojim vztrajnim delom priboril »Savez žel. Jugoslavije«. Takozvane stanovske in verske železničarske organizacije niso posvečale delavskim zaupnikom nikake pažnje ter so bile na tistem zadovoljne, da so lahko v kalnem ribarile, češ, za nami so vsi delavci in profesionisti, v Savezu pa je le par kričavev, demagogov in nezadovoljnežev.

Težak udarec je bil za »Zvezo« in »Prometno zvezo« uspeh Saveza, da so se volitve razpisale in gospodje, ki drugače o ujedinjenju niso hoteli ničesar slišati, bi radi sedaj za volitve naredili enotno listo, na kateri bi Savezu v najskrajnejšem slučaju prepustili 8 mest, ostalih 8 pa bi si razdelili med seboj. Ko s to taktiko niso uspeli, so hoteli varati ljudi s tendencioznimi vestmi, da bo »Savez« popolnoma propadel, da bo dobil k večjemu 4 zaupnike, vse ostalo pa dobe »Zveza« in »Prometna zveza«, ki imata vsaka po 300 organiziranih članov.

Gospodje so obračali, delavstvo delavnice Maribor pa je odločilo drugače ter izreklo nacionalni zvezarski organizaciji in »Prometni zvezi« odločno nezaupnico.

Na predvečer se je vršil pri Gačniku shod Saveza, kateri je jasno pokazal, da je štiri petine delavstva za Savezom. Še jasnejše se je to dokumentiralo drugi dan pri volitvah, katerih podrobní rezultat je sledeč:

volilnih upravičencev 1473
ni volilo 88

volilo torej 94% 1385 delavcev
Savez je dobil 1100 glasov in 13 mandatov; črnožolta koalicija pa 277 glasov in 3 mandate.

Izvoljeni so torej naši sodruzi: Čanžek, Jurak, Steinecker, Zupanc, Rebernik, Ternovšek, Družec, Kapun, Korbun, Spolenak, Koritnik, Wilfan in Weingerl.

Od »Zveze«: Muraus in Verbič.
Od »Prometne zveze«: Kores.
Zaupniški odbor se je konstituiral: Predsednik s. Čanžek, podpredsednik Jurak, tajnik s. Zupanc, namestnik s. Koritnik.

Zmaga mariborskih sodrugov je jasen dokaz, da delavstvo odobrava razredno delo Saveza in obsoja klečeplastvo raznih »stanovskih voditeljev«.

Sodruzi v Mariboru pa s tem uspehom ne bodo zadovoljni, marveč bodo šli energično na delo, da organizirajo vse delavce in profesioniste v delavnici v »Ujedinjenem savezu železničarjev Jugoslavije«, da strnjeni po razredni poti korakajo v boj za svoje pravice.

V delavnici Ptuj bi se imele vršiti volitve delavskih zaupnikov 30. marca 1928. Ker pa je bila vložena samo ena lista in to »Saveza žel. Jugoslavije«, so proglašeni za zaupnike naši sodruzi.

V delavnicah ljubljanske direkcije ima torej »Savez železničarjev Jugoslavije« skupno 17 zaupnikov, vse ostale organizacije pa 3.

V drugi polovici aprila 1928 pa se bodo izvršile volitve zaupnikov tudi v vseh kurilnicah in progovnih sekcijah ter pozivamo vse podružnice, da gredo striktno po naših direktivah na delo do zmage.

Boj za gospodarsko poslovalnico.

Intrige, ki so ju le nasprotne organizacije in razni »ki gospodje po Beogradu proti samob. in prehranjevalni železničarski instituciji ter zlasti njih trditve, da bo prešlo milijonsko premoženje v roke »protidržavnim« entom, rdečkarjem in sličnim«, so rodile ta uspeh, da je minister saobračaja izdal v petek, 23. marca 1928 brzojavni nalog, da se ima skladišče živil s 1. aprilom 1928 brezpogojno zapreti.

Val ogorčenja je objel tisoče in tisoč prizadetih železničarjev, ki so

iz vseh večjih krajev poslali protestne brzojavke v Beograd ter obsojali zahrbtno mahinacijo gotovih gospodov, ki so hoteli doseči, da bi se v finančni zakon vstavil člen, s katerim se vse premoženje gospodarske poslovalnice odstopi nabavljaki za drugi.

Protestni shodi v Ljubljani in Mariboru so pokazali, da si osobe lastnega premoženja ne bo pustilo ukrasti, ampak da hoče z njim upravljati samo in voditi samostojno svojo gospodarsko zadrugo. Preje citirani od-

Prvi maj, kot praznik dela, naj bo enoten nastop proletariata za izvedbo zakona o zaščiti delavcev!

lok ministra more imeti nedogledne posledice in kakor po načrtu se sedaj hoče še izzivati osobje in gladne železničarje s tem, da se pusti poslopje po policiji zastražiti.

Savez železničarjev Jugoslavije je takoj na vseh merodajnih mestih naredil potrebne korake, da se napad na železničarje prepreči, skladišče živil ne zapre, oziroma da se osobju zagotovi redna preskrba živil potom lastne zadruge. Za intervencije smo angažirali tudi poslance s. Petejana.

Na shodu je bila enoglasno sprejeta sledeča resolucija:

Na javnem protestnem shodu v Ljubljani dne 28. marca 1928 zbrani delavci in nameščenci energično protestirajo proti brzovremeni nalogu ministra saobračaja, da se ima s 1. aprilom 1928 zapreti skladišče živil v Ljubljani in Mariboru ter konstatirajo, da je ta brzovremena provociranje gladnih železničarjev, ker se jim zadrževanje v dobesedno gladovanje, iz katerega ne vidijo izhoda.

Shod istočasno konstatira, da si minister saobračaja lasti razpolaga-

nje s premoženjem, ki je edino le last dosedanjih konsumentov.

Na shodu zbrani konsumenti energično protestirajo proti odtujitvi njih premoženja, ter zahtevajo:

1. Da se skladišče živil s 1. aprilom ne zapre;

2. da se uprava skladišča živil z vsem inventarjem in zalogami izroči v nadaljnjo upravljanje novo ustanovljeni zadrugi »Gospodarska poslovalnica osobja ljublj. dir.«, ki sestoji izključno iz dosedanjih konsumentov.

Shod pravočasno opozarja mero-dajne faktorje, da je to edini pravi-čen izhod. Vsaka druga rešitev tega vprašanja pa bi mogla imeti nedogledne posledice, za katere odklanjamo vsako odgovornost z izjavo, da bo padla odgovornost na one faktorje, ki so to zakrivil.

Ako bi se ukrep ministra uresničil, bi bilo zadetih tudi precejšnje število dosedanjih uslužbencev skladišča živil, ki bi se s 1. aprilom 1928 znašli na cesti brez vsakih sredstev.

Železničarji! Vsi v Savez — branimo svojo neodvisnost — oklenimo se lastne zadruge!

Glavna skupščina bolniške blagajne.

Dne 18. in 19. marca se je vršila v Beogradu glavna skupščina bolniške blagajne.

Na tej skupščini se je zopet izzigralo delavstvo. Da so se gospodje sicer med seboj napadali, je bilo potrebno take stvari uprizarjati, da bi delavstvo mislilo, kako se bori za interese železničarjev. Ko pa je prišlo do glasanja, so vsi (razen naših 5 članov)

glasovali za predlog centralnega upravnega odbora ter proti predlogom, ki so jih stavili naši sodruzi v interesu vseh železničarjev, zlasti pa onih iz Slovenije. Naš proračun je reducirán. Zdravilišče v Kranjski gori odklonjeno.

Obširno poročilo priobčujemo prihodnj.

Plenum »Ujedinjenega Saveza Železničarjev Jugoslavije«.

V sredo, dne 28. marca 1928 se je vršil plenum »Ujedinjenega Saveza Železničarjev Jugoslavije«, ki je bil zelo deloven in živahen.

Dnevni red je bil:

1. Potrjena pravila USŽJ in tajniško poročilo.
2. Volitev delavskih zaupnikov.
3. Ukinitve Gospodarske poslovalnice.
4. Pogrebno društvo Ljubljana.
5. Osnovanje hranilnega in posojilnega oddelka.

Navzočih je bilo poleg centralnega odbora 35 delegatov iz 24 podružnic in sekcij.

Ker so sedaj enkrat pravila »Ujedinjenega Saveza Železničarjev« potrjena, se »Savez železničarjev« izpremeni v »Ujedinjeni Savez Železničarjev«.

Sklenilo se je iti v volitve delavskih zaupnikov samostojno.

Rad gospodarske poslovalnice se ima na shodu prečitati resolucija (glej poročilo o shodu) ter delati z vsemi silami, da se tudi izvede. Premoženje je last konsumentov, zato se ima izročiti novo ustanovljeni zadrugi, ki obstoji iz konsumentov. Izvolila se je deputacija, ki ima na direkciji to zahtevati.

Vijesti Oblasnog Sekretarijata Zagreb.

Godišnja skupščina podružnice Sisak.

Agilni članovi ove vanredno srednjene podružnice održavali su svoju redovnu godišnju skupštinu 18. marta o. g. u prostorijama restoracije »Šibenik«. Skupščina je bila dobro posjećena i sav dnevni red pretresan je ozbiljno i drugarski, kao što se to ovako svijesnim članovima i srednoj cjelini dolikuje.

Skupštinu je iza 10 sati otvorio drug Danijel Ormož, pozdravivši skupljene i naglasivši potrebu saradnje sviju na svima poslovima, koje skupščina ima da obavi.

Tajnički izvještaj podnio je drug Renčel. On se je opširno osvrnuo na rad podružnice u toku 1927. god. Ta je godina bila jedna od najtežih i trebalo je mnogo napora, pa da se sva-ladju sve teškoće, koje su razviku organizacije stavljanje na put. Tako smo imali da preturimo teške progone funkcionera, šikaniranje i zapostavljanja na svim stranama sa ciljem, da se ova kula željezničarskog pokreta obori. Ako ništa drugo no to, što smo te mnoge napade suzbili i očuvali se od propasti, dostatna je svjedožba agilnoga rada odbora.

Ovaj izvještaj upotpunio je opširnim referatom drug Dropučić. On se je naročito spomenuo raznih reduk-cija osoblja, plata radničkih, oduzi-manj legitimacija i pogodovne vož-nje, povećanje turnusa, nepodjeliva-nje odijela itd., što je sve osoblje teš-ko pogodilo. Na Sisak se je naročito udaralo i to valjda sa namjerom, da će udaranje po pravima i trbuhu donijeti konačno i kraj naše organizacije, ali su se u tome svi prevarili. Sve ove

šikanacije i nepodobštine prema bi-jednim službenicima i radnicima stvo-rile su medju njima samo još veću so-lidarnost i mi smo danas jači nego smo bili kad su udarci započeli. Ako će se pak sa udarcima po željezniča-rima nastaviti, to će biti posljedica samo to, da će željezničari svoje re-dove još življe stisnuti i boriti se za svoj goli život.

Drug Ribić upotpunio je ove re-ferate još posebnim pisanim izvješta-jem o radu podružnice.

Posle kratke diskusije bio je iz-vještaj odbora jednoglasno primljen do znanja.

Po točki dnevnog reda o položaju željezničari opširno je govorio drug Korene iz Zagreba. Pozdravivši skupštinu ispred Centrale i Oblasnog Sekretarijata prešao je na radnički Pra-vilnik, za koji iako je i sam radnik, nije našao ni jedne dobre riječi. Pri-mjerima iz svakodnevnog života do-kazao je, kako je namjera toga Pra-vilnika radnička prava čim više skrčiti i smanjiti, a ne radnika život pobolj-šati kao što se to žuti hvale. Što se je radničkim Pravilnikom učinilo pre-ma radnicima, to se izmjenama Za-kona o saobraćajnom osoblju želi u-činiti prema svom željezničarskom osoblju. Želi se, da budemo svi bes-pravni i da nas šikaniraju po svojoj volji. Za željezničare nema nikad para i krediti su za nas uvijek manj-kavi. Reduciranja osoblja su još uvi-jek na dnevnom redu iako se je broj-kim. novih pruga znatno povećao. Sve to namiče nam nove i sve teže dužnosti, a smanjuje nam se materi-jalna i moralna prava. U zaključnim riječima drug Korene svima prisutni-ma živo naglašuje, da se iz tih teških prilika željezničari mogu iz baviti sa-

mo živim radom na dizanju svoje or-ganizacije i odlučnom borbom za očuvanje svojeg golog života. Spas svima nama leži samo u organizaciji.

Ova izlaganja zbor je popratio sa općim odobravanjem. Iza toga refe-rata prišlo se izboru novog odbora podružnice, u koji su jednoglasno iza-brani: Ormož Danijel, Dropučić Fran-jo, Pšišić Mijo, Renčel Rudolf, Klinc Franjo, Solanović Josip, Kahlčić La-voslav, Fuk Antun, Frisch Edo, Bibić Maks, Win Ivo, Išek Djuro i Knez Aloiz.

Buduć je time bio iscrpljen i dnevni red i jer se više nitko nije javljao za riječ, zaključio je predsjednik skupštinu sa pozivom svima, da i u budućnosti živo rade za organizaciju, jer radeći za organizaciju rade za opće dobro sviju željezničara.

Sekcija vlakopratnog osoblja Zagreb.

U petak, 23. marta održavala je sekcija vlakopratnog osoblja u Zag-rebu ljepo posjećeni izvanredni sa-stanak u saveznom prostorijama. Sa-stanak se zabavio pitanjem odijela, turnusa i željezničarskih stanova. Po pitanju odijela vodjena je odulja ras-prava i izjavljeno je opće negodova-nje, što se osoblje na odijelu prikra-ćuje. Niti dobiva odijelo, niti dobiva novčani paušal, na koji osoblje ima zagarantovana prava. Isto tako ni odgovor Direkcije na predstavku od 27. februara o. g. osoblje ni malo ne zadovoljava. Direkcija tvrdi, da je vlakopratno osoblje opskrbljeno sa ljetnim odijelom, kapama i čizmama. Prije svega nije opskrblila svo osob-lje, a drugo, šta će osoblju ljetnja odi-jela usred zime. Glede ostalog odje-la stavljen je upit na Generalnu Di-rekciju, međutim osoblje od tih upi-ta ništa nema. Ono treba odijelo ili novce, a ne sbacivanje krivice na nekoga drugoga što Direkcija svo-jim obvezama ne udovoljava. Što se pak tiče redovite pomoći, Direkcija veli, da su platni spiskovi već gotovi samo se čeka na naknadne kredite. Alal im vera. Dok ti naknadni kredi-ti dodju, osoblje će i da se smrzne. Sve to znači neha za osoblje i osob-lje je u punome pravu, kad nad tim nehaajem negoduje.

Turnusi su još uvijek neuredjeni i namiću na velik dio osoblja najteže dužnosti. Jedni su upravo pre i pre-opterećeni službom. Sekcija će se za-lagati svim svojim autoritetom za to, da se i to pitanje jednom ispravno i zadovoljavajuće riješi.

Odulja debata vodjena je po pita-nju podjele stanova u novim zgrada-ma, kojih ima oko 150, a na koje je stiglo oko 400 molbi. To je najbolji znak, da je oskudica za stanovima vrlo velika. Na sastanku je izražena bojazan, da će se ti stanovi dijeliti po babu i stričevima i da će najveći dio najpotrebnijih ostati kratkih ru-kava. Zaključeno je po tom pitanju podnijeti jednu predstavku, kojom će se zatražiti najveća pravednost kod podjele stanova i da se stanovi po-djele prvenstveno onima, koji su iz zdravstvenih i materijalnih razloga najpotrebniji.

Brod.

26. februara održali smo ljepi že-ljezničarski sastanak, a njime je po-novno oživljen i rad oko podizanja i jačanja naše organizacije. Dnevni red sastanka bio je: 1. moralni i ma-terijalni položaj željezničara, 2. ko-jim putem možemo naše stanje po-praviti, 3. stanje organizacije u Bro-du i okolici i 4. razno.

Sastanak je otvorio drug Dekanić, a po 1. i 2. točki govorio je drug Klas, pročelnik Radničke Komore u Brodu. Njegova razlaganja bila su stvarna i lahko shvatljiva, pa su na svima prisutnima ostavila i vidni re-zultat. Svi smo se sa sastanka raz-išli sa uvjerenjem, da nam se položaj samo pomoću organizacije i borbom kroz organizaciju popraviti može. Najveći uzroci našim mizernim pri-li-kama leže upravo u našoj neorgani-zovanosti i slabosti, uslijed koje su pretpostavljeni moguć da rade sna-ma što ih je volja. Da smo organizo-vani i više svijesni naših prava, sna-ma se nebi smjelo ovako postupati. Tada bi se poštivala i pragmatika, pravilnici o kilometraži, turnusima, odijelu, raznim doplatcima itd. Ovako pak, neorganizovane i nehaaje za

naša prava, nas se izigrava na sva-ko mkoraku. To će nam se dešavati tako dugo dok god ne zbijemo naše redove u redove klasno organizova-nih željezničara, t. j. u veliku zajed-nicu ujedinjenog saveza.

Posle ovog sastanka rad na orga-nizaciji je opet živ. Izabrani odbor vrši svoje funkcije, drže se sjednice, saradjuje se u međustrukovnom od-boru itd. U skorom vremenu sazvat ćemo veliki željezničarski zbor i preko njega ćemo pojasniti i onima još neorganizovanima, kolike koristi pruža organizacija i koliko se štetu-je bez organizacije. Mi smo uvjereni, da će željezničari Broda i okolice opet naći se jedinstveni u obrani svojih prava, kao što su to i nekada mi bili.

Sa drugarskim pozdravom J. F.

Bjelovar.

O prilikama u našoj radionici i ložionici je zaista vrijedno da se piše. Uslijed pomanjkanja kredita bili su svi radnici poslani na »besplatne do-puste«, koji su trajali mjesecima. Kad se je pitalo za uzroke zašto nema kredita i kako se je to sa kreditima raspolagalo, nikad se nije dobilo od-govora. Naše je pak uvjerenje, da ovakovo stanje sa radnicima i slanje njihovo na »besplatne dopuste« u doba ciće zime i nije toliko uzroko-valo pomanjkanje kredita, već više nerazumno raspolaganje sa krediti-ma. Tome je najbolji dokaz slijedeće: tega negda su krediti odobreni i po-ćelo se odmah raditi punom parom. Pošlo se još i dalje, pa nam je i rad-no vrijeme produženo na 10 sati. Po ovome, izgleda nam, sad ima kredita najedanput previše. Međutim, ako će se sa istima ovako neracionalno raspolagati, može se opet desiti sko-ro nestanje i izbacivanje u besposli-cu većeg broja radnika.

U ovakim prilikama bio bi za sve radnike u toj ložionici i radionici je-dini izlaz, da se čim čvršće zbiju i organizuju u jedinstvene redove i da organizovano uplivu na upravu, da sa kreditima raspolaze razumljivo i da kredite na vrijeme pribavlja. Složnim istupanjem spriječilo bi se ova zla, koja imaju svoj korjen u ne-sposobnosti uprave.

G. R.

Vrhovine.

Našim odlučnim radom za dobro sviju željezničara postigli smo to, da se je u našim redovima okupio veći broj ovdješnjih željezničara. Jedni su prišli svijesno i u uvjerenju, da se samo organizacijom može popraviti naše teško stanje, drugi opet prišli su iz jednostavnog osjećaja, koji ih radi obrane prava i života tjera na zajednicu. Time su stvoreni svi izgle-di za trajno postojanje ove naše po-družnice našeg velikog saveza, koja nam je potrebna isto tolko kolko i gladnima kruha.

Dok je do sada rad na organizaciji razvijao se bez većih neprilika, iz-gleda, da u buduće više tako neće biti. Na organizaciju bacili su zub pretpostavljeni, a postala je trn i onim nesvijesnim supatnicima, koji se daju zavaravati od raznih nama protivničkih tipova. Najveći dušmani su nam poznati žutokljunaši, koji že-ljezničarima ustežu samo članarinu kao kakav porez, a za željezničare se brinu isto tolko, koliko i za lanjski sneg. Najbolji primjer njihove brige za bijedne željezničare je osakaćeni drug Bruić, koji već godinama vapi za svojom rentom i za kojega nitko ni prstom maknuo nije, dok se za nje-ga nije zauzeo naš savez. Tako se to činilo i prema ostalima bijednicima.

Pozivamo sve željezničare Vrhovina i okolice, da se od nikakovih smušenjaka i agenata nedaju smesti u vršenju svojih članskih dužnosti u Savezu, a na svaki napad da odgovo-re sa još jačim zbijanjem svojih orga-nizovanih redova. Svima nama leži spas samo u organizaciji.

S. F.

Нити.

Друговима у Загребу.

Већ дуго времена нисмо Вам се јавили. Немојте ли мислити, да узрок лежи у нашем нехају или немарности. Не. И ми овде радимо и жртвујемо се много око одржања и подизања нашег заједничког покрета и водимо рачуна о томе, да Вас треба у Вашем настојању око поправке положаја све-

Proslavimo prvi maj enotno in z močeno manifestacijo za svetovno razorožitev. --- Doli z vojno!

укупном железничком особљу здушно помагати. У колико је најш покрет овдје слабији у толико сматрамо нашу дужност сарадње већом. Да смо ипак заостали са нашим извештајима Вама, разлози су у опћем стању радничког покрета овде у Нишу, којем смо се првенствено посветили и ради-мо живо на томе, да га оздравимо и оживимо. На том послу мора сваки од нас да да све од себе, јер старих и искусних функционера имаде међу нама врло мало. У колико би их још и могло бити, не жртвују се, а без спремности на жртве не може ни покрета бити. Много збрке учинио нам је и један наш функционер из радионице, који је својим непролетерским понашањем шкодио не само нама жељезничарима, већ и целокупним социјалистичком класном покрету. Њега као и њему сличне смо из покрета од-странили, па има сада лепих изгледа, барем с те стране, да ће покрет кре-нути напред.

Наш покрет овдје није особито јак. Исто ни комунистички. Разлог томе је највећим делом у неоријенти-раности и несвести радника за тра-жити. Највећим делом то су радници прве генерације, дошли тек са села, којима је класа и класна борба још несхватљива ствар. Они су дошли из радикалских или демократских села и такву идеологију прењели су и у Ниш, услјед чега имамо и овде раднике у главном подељене на ове буржоаске партије и као такви се међусобно бо-ре, дочим за своју организацију и свој покрет слабо маре. У колико ту и та-мо који у организацију синдикалну и ује, он то чини или у великој нужди или пак ради неког личног интереса.

Врло јак разлог слабости нашег покрета има се потражити и у свирепој реакцији, на коју у радионици са стране претпостављених налазимо. И са њихове стране се подгрева нацио-нализам и припадност овој или оној буржоаској партији, а то није вољан да се повинује или има своје уверење, тај обично страда или тежим услови-ма рада, или га се избацује са рада. Слични притисак чини се и на оне раднике, који су у нашој организацији или пак желе, да походе по нама са-зване зборове. Ти имају да издрже дуплу паљбу: с једне стране грди их буржоазија, а с друге вајни независни, који су и овде спремни чинити све, само ништа корисна и за раднике до-бра.

Раднички Правилник примљен је од свију нас са великим негодовањем. Вечина радника се додуше тим пита-њем није бавила, јер јој је прилично свеједно, како је Правилник на папи-ру писан, али ми организовани и сви-јеснији смо Правилник једнодушно от-клонили. Ми смо са нашег састанка о томе известили и све меродавне. Исто тако и левицари изјаснили су се про-тив Правилника на својем, ма да сла-бо посјећеном, састанку. Са Правил-ником се слажу једино наши управ-ници и виша дирекцијска бирократија. О љепотама Правилника знаду још пе-вати жути, ну њихову песму од рад-ника мало ко слуша.

Ево, то су Вам прилике, које међу нама жељезничарима овде у Нишу владају. Нису ружичасте и нама сви-ма је још много радити и препатити, па да их изменимо и поправимо. На тај рад ми ћемо пренети живо, ма да су запрете скоро несавладиве, ну зајед-ничким силама и Вашом помоћи, уве-рени смо, савладат ћемо их.

Са пролетерским поздравом М. Х.

Обласна конференција у Загребу.

Обласни одбор Уједињеног Saveza Жељезничара Југославије — Загреб са зива

за недељу дне 22. априла о. г.

Обласну конференцију

Уједињеног Saveza Жељезничара Југославије из свију подружница на територију обласних жељезничких Ди-рекција Загреб, Суботика и Београд, која ће се одржавати у Загребу у просторијама Обласног Секретаријата (палаћа Сређињег Уреда з. о. р. преко пута хотела »Esplanade« III.

кат) и почети радом точно у 9 сати prije podne.

Privremeni dnevni red Ob拉斯ne konference је slijedeći:

1. Izvještaji:

- a) predsjednika,
- b) tajnika i
- c) kontrolne komisije.

2. Položaj radničkog osoblja (referent drug Korošec).

3. Položaj imenovanog osoblja (referenti drug Korošec i Stanko).

4. Budući zadatci Ob拉斯nog Od-bora (referent drug Kmet).

5. Izbor novog Ob拉斯nog Odbora.

6. Eventualije.

Upute za pristup delegata na konferenciju pripisane su svima podružnicama i neka se po njima ravnaју. Нарочито подружнице За-греб, Sisak, Bjelovar, Nova Gradi-ška, Jasenovac, Buzjanci, Brod, Indijija, Vrhovine, Pavlovac Dražica, Beograd, Niš, Skopje i Vel. Bečke-rek, te Knin i Split neka не pro-puste, а да своје delegate на kon-ferenciju не изађу. На конференцији raspravljat će se vrlo važna željez-ničarska pitanja, kojima treba po-kloniti najveću pažnju. Zato neka svi funkcioneri marljivo rade na tome, да подружницама прибаве nuž-na sredstva за delegate, да се из-врши njihov izbor i да им се да di-rektive, како ће се на конференцији држати. Imena delegata neka нам се unapred pripošalje.

Обласни одбор, Загреб.

Vestnik sekretarijata Ljubljana.

Videm-Krško.

Dir. држ. žel. в Ljubljani је dala nalog progovni sekciji в Zidanem mostu, да изда окрошницу sledeće vsebine: Okrošnica štev. 454/28 од 5. marca 1928. Vsem nadzornikom proge. Pripetili se је slučaj, да је neki progovni obhodnik pričel pre-pozno z obhodom proge ter nato v obhodniški knjigi radiral pravilno vpisani čas pasiranja на postaji in čuvajnici, meneč, да zakrije s tem svojo nerednost. Direkcija nam је naročila, да kaznujemo tak prestop-pek z najmanjšo kaznjо 50 Din.

Do tukaj vse в redu. Direkcija ima pravico, да zahteva од svojih uslužbenecv natančno izpolnjevanje в vršenju predpisane službe. Ni па в redu, да се natančno zahtevana služba не плаћа, kakor је to storila prej Južna železnica.

Na papirju је nam obhodnikom priznana obhodniška doklada 300 Din, katere па še dosedaj obhodniki nismo bili deležni, ako ravno že to odgovorno službo vršimo već let brezplačno. Uprava држ. železnice gori omenjene nerednosti sama pod-pira s tem, ker nekaj zahteva, česar не плаћа. Posebno smo obhodniki в sedanjem času prizadeti, ko се је usnje в obutev močno podražila in се nam је povrhу tega še službena obleka odpovedala. Obleko smo do-bili samo за leto 1927 in је така, да је na primer bluza umerjena, па је komaj за 12letnega dečka; takih pritlikavcev па pri obhodniški službi nimamo. Ko smo to obleko upravi-čeno на progovno sekcijo nazaj po-slali, да се nam zamenja, се nam је naravnost diktiralo, да kar smo do-bili, moramo obdržati, ker zamenja ni mogoča. Torej smo ostali за leto 1927 nagі, за leto 1928 па nič ne dobimo, tudi tistih 600 Din не, ki itak не zadostujejo за službeno ob-leko. Ravno tako је s podelitvijo čevljev за leto 1927 in nazaj. Za ko-liko so bluze premale, so čevlji pre-veliki, tako да so brez predelave nezmožni за nositi. Kar до pasu skočiš в nje, in то, ko so še novi. Kadar so па enkrat premočeni, па kar zraven тебе hodijo tako се na-tegnejo. Dir. држ. žel. naj се blagovoli на lastne oči prepričati о izdelavi obleke in obučala ter naj prizadete pokliče in videla бо, да се nas на ducate javi в premajhnih bluzah з veliko kapo на glavi in še з većimi čevlji на nogah. To бо pustni dan в

beli Ljubljani. Tako се vidi, kako се meče drag denar за slabo izdelano blago на račun davkoplačevalcev in в škodo železniških uslužbenecv.

Prepričani smo, да će bi Dir. држ. žel. postopala s tako ostrimi okrož-nicama proti firmam krojačev in čev-ljarjev kakor proti železničarjem, bi не bilo pri podelitvi obleke в obu-vala takih nedostatkov kakršni so. In то bi bilo lahko izvedljivo, ker kolikor nam је znano, so morale gori omenjene firme, predno so delo pre-vezle, tudi kavcijo položiti. Vpraša-mo Dir. држ. žel., zakaj не prime за slabo izdelano blago gori omenjene firme, да не bi bilo treba železni-čarjem posledic nositi?

Ako bi uprava држ. žel. svoje podrejeno osoblje pošteno plačala, jim dala zajamčene pravice, bi се prepričala, да bi в okrošnici ome-njene nerednosti same по sebi iz-ostale.

Prizadeti progovni obhodniki.

Zidanimost.

Kje so danes tisti časi, ko smo želez-ničarji з veseljem pričakovali dan Novega leta, Marsikateri од nas се је veselil in upal, да бо в bodočem letu ugodnejše ži-vel с svojo družino. Ali то је nam železni-čarjem minilo. Danes tega već ni. V prej-šnjih časih се је železničar še prišteval k ljudem. Kako па је danes? Danes је stvar taka, ako gospod sreča železničarja, не ve kam bi pogledal. Danes је stvar drugačna, kadar се bliža Novo leto. Že vsak posa-mezen železničar preklinja, dobro vedoč zakaj. Po nekaterih državah dobivajo železničarji lepe noveletne nagrade. Tudi mi železničarji в SHS dobivamo nagrado за Novo leto, а не в dinarjih, nego в okrož-nicah, potom katerih се nam obeta nagrada, ki sestoji из kazni за kaznjо ter povrh Ju-gosibirija. Tudi на kretnice се је »nekdo« posebno spomnil. Med številnimi okrožnica-mi се је znašla за Novo leto še posebna okrošnica, katera preti kretnikom з ničemur drugim, kakor s kaznjо in zopet kaznjо. Та okrošnica pravi, да moraj okretniki од se-daj naprej snažiti poleg kretnic še svoje službene utice, šipe itd., potem vse prosto-re од kretnice до kretnice, па najsibodo še в taki razdalji. Nadalje so odgovorni kretniki за snago okrog tistih barak на to-vornem kolodvoru in за snago в pisarni. Torej, ako је tako, potem bodo kretniki primorani, да bodo odslej naprej nosili в službi zraven signalnih predmetov še eno metlo с seboj, да jo бо imel kretnik vedno pri roki, kadar vrže potnik из вагона cel kup različnih odpadkov. Seve, на premik се takrat, ko бо čistil, не sme ozirati, ker се tudi не more. Nadalje се nam је pre-čitata še ena okrošnica, katera pravi, kako се morajo uslužbenци zadržati в službi na-pram potnikom in svojim predpostavljanim. Prepovedano је vsako nečedno prerakanje tudi vsaka nečastna beseda се не sme sli-šati в službi. То mi uslužbenци pozdrav-ljamo in tudi то zahtevamo. Ni nam namreč znano, ali је bila izdana še katera druga posebna okrošnica, katera pooblašča ne-kega gospoda (ime katerega bomo о priliki tudi povedali, ako се бо tako nadaljevalo), да sme rabiti vsaki čas psovke napram nižjim uslužbencem, oziroma premikačem in kretnikom. On namreč obsuje človeka, да је svinja, krava, pes ali kaj hočeš, samo človek не. Tudi се та gospod poslužuje takih psovk на osebnem kolodvoru, kjer је največ potnikov. Ako не molčiš, jih dobiš še по glavi. Molčati па moraš, ker drugače že već kaj бо. Tudi pasjih klicev се bomo navadili in то vse zato, ker smo svobodni. Ni naša navada, да bi се bavili с takimi rečmi, ali braniti се moramo. Ker в sili се človek poslužuje vsega prej, predno utone, samo да се reši. Toliko па pravimo, да се не branimo delati, kar nam predpis veleva in bomo tudi delali, kolikor nam бо čas in materijal dopuščal. Pričakujemo па ener-gično, да bodo prenehale psovke. Naj gredo, če že morajo biti, на Balkan, ker jih mi nismo vajeni in се jih не moramo vaditi. Tudi tu се bomo posluževali uredbe okrož-nice, ki то prepoveduje. Toliko за danes.

Prizadeti uslužbenici.

Ormož.

Okrošnica štev. 2178. Razpis štev. — 22. II. 1928. Naredba štev. 47.

Podučevanje osoblja, ves pouk brez uspeha, Torej, če се osoblje не nauči vsak mesec в učnem načrtu določene tvarine, podučevalci mo-rajо zato prisiliti osoblje з opomini in če то не zadostuje, с kaznjо. Potem је omenjeno, да се naj podučevanje vrši меd rezervno službo, oziroma kadar ni vlakovnega prometa. Jako lepо! А pri nas је то ravno narobe. Kadar је uslužbenec dovršil 24urno službo in bi се по dokončani službi mogel podati k počitku, mora paziti, да не zamudi šole. Gospodom је то vseeno, ali је še potem та človek oddaljen од postaje pol ali па celo uro, udeležiti се pouka mora, да се izogne kazni. Из tega је torej razvid-

no, да је uprava dala zopet orožje posameznim gospodom в roke, да ga vihtijo nad svojimi podrejenimi. Za-to prosimo Direkcijo држ. žel., да се naj mesečno poučevanje vrši vedno zjutraj, ko се služba menja in бо zato за vse čim bolj ugodno. Gospode še-фе па prosimo, да се об tem času isto tudi dvignejo на noge, saj stari pre-govor pravi:

Früh nieder und früh auf, verlängert dir den Lebenslauf!

Čakovec.

Ustanovni občni zbor подружnice »Ujedinjenega Saveza železničarjev« се vrši в nedeljo, 15. aprila t. l. в re-stavraciji Bagula. Začetek об 9. uri zjutraj. Ker се бо на tem ustanov-nem občnem zboru raspravljalo tudi о pomenu strokovne organizacije, ki се resnično bori за železničarske interese, ker stoji на razredni pod-lagi, pričakujemo, да се бо tega občnega zbora udeležilo mnogo železničarjev in pristopilo в подруž-nico.

Celje.

В nedeljo, 22. aprila t. l. се об 9. uri dopoldne в gostilni »Zeleni travnik« vrši občni zbor подружnice. Železničarji, udeležite се tega obč-nega zbora polnoštevilno.

Ormož.

Pо dolgem času се tudi mi oglesi-mo. Pri nas še се nahaja fest moža-кар, ki precej на dolgo stopa за svo-jim nosom; zatorej за enkrat nje-go-vih napak не bomo opisali, svetuje-mo mu па, да naj opusti vsako pre-držno in neresnično tožarenje, dru-gače bomo vzeli omenjenega за pri-čo, ki је lansko leto ponoči пар ur ležal за gostilno в nezavesti.

Kedaj се dobi dopust?

Ljubljana gl. kol.

Pišejo nam železničarji из Ljub-ljane, glavni kolodvor, да је nekemu kretniku umrl sorodnik. Prosil је за enodneveni dopust, да се udeleži po-greba. Dobil га је zjutraj об pol 9. uri, а čez dve uri mu је bil naenkrat ukinjen, ker baје ni bilo moža за nadomestilo.

Drugi dan је па nek premikač prosil за tridnevni dopust in га dobil за te tri dni, ker је šel в Beograd »Zvezo« zastopati. Preteklo је од tistega časa že celih 8 dni, па še се ni vrnil. Dopust се mu је, ali па si га је — не vemo, katero је točnejše — podaljšal. In ni bilo nikjer opa-ziti, да manjka zanj nadomestilo.

Poleg tega — kakor nalašč — па се је zgodil zopet smrtni slučaj pri nekem drugem premikaču. Tudi njemu је umrl sorodnik. Prosil је за en dan dopusta, да се udeleži po-greba. Ni га dobil, ker zanj tudi ni bilo moža за nadomestilo. Sedaj res не vemo, ali člani »Saveza« ni-majo pravice до dopustov, dočim га člani »Zveze« imajo?

Prizadeti.

Tezno.

Pо dolgem času nam је vendar politična oblast odobrila lokalna pravila. Takoj по odobrenju smo šli на delo, да si ustanovimo krajevno skupino Tezno. Priredili smo dne 13. marca t. l. в gostilni Felič usta-novni občni zbor, katerega се је udeležilo 33 članov. Radi službe zadržani sodrugi so pooblastili one, ki so bili prosti, да so се mogle iz-vršiti volitive на podlagi pravil в polni moči.

Об 17. uri је otvoril sodrug Jože Jagrovič, predsednik pripravljalnega odbora, ustanovni občni zbor, po-zdravil navzoče in је prešiel на sle-deći dnevni red:

1. Porocilo pripravljalnega od-bora; 2. volitev novega odbora; 3. slučajnosti.

Pri prvi točki sta podala pred-sednik Jože Jagrovič in blagajnik Jože Vešljaj kratko poročilo о de-lovanju pripravljalnega odbora, nato so njima izrekli absolutorij.

Nato се је prešlo на drugo točko in sicer volitev novega odbora, na-кар so се izvolili sledeći sodrugi enoglasno в odbor:

Stropnik Franc, predsednik; Jagrovič Jože, namestnik; Vešligaj Jože, blagajnik; Fridau Franc, namestnik; Lačen Ivan, tajnik; Klep Franc, namestnik; Pečar Franc, Jurše Alojz, revizorja; Pogorevc Ludvig, Hernet Franc, namestnika.

Sodrug Jagrovič se je za izid volitev zahvalil ter je prešel na 3. točko in sicer slučajnosti ter je podal s. Stropniku besedo. S. Stropnik je priporočal, da bi se oklepali okoli saveza železničarjev in se borili za pravice, katere pripadajo vsakemu železničarju, kateri dovrši svojo službeno dolžnost. Savez železničarjev je edina razredna strokovna organizacija v državi, katera bo izbojevala zakonite pravice. Torej vsi v organizacijo in naprej s pregovorom: »Vsi za enega, eden za vse.«

Vijesti oblasnog sekretarijata Sarajevo.

Na znanje železničarima sarajevske Železniške Direkcije.

Drugovi železničari!

Akcion Odbor za sredivanje prilika u našim zadrugama za odevanje i ishranu doznao je, da neki nesavesni ljudi šire među vama razne neistine, u zloj nameri da ometu rad vašeg Akcionog Odbora i da stvore zabunu među vama kako bi mogli i nadalje da vršljaju po vašim zadrugama po svom šefu te da ravnaju vašim imetkom bez vašeg znanja i vaše kontrole.

Da bi se onemogućio dalji razoran rad ovih nesavesnih ljudi, od kojih jedan deo čini to iz ličnih računa, a drugi možda zato što je krivo informisan ili iz nekog neopravdanog straha, Akcion Odbor je odlučio putem jedne brošure da javno iznese šta je do danas poduzeo da bi povratio normalne prilike u vašim zadrugama i omogućio svim železničarima i aktivnim i penzionisanim radnicima i činovnicima, da svi sa istim pravima raspolažu sa svojim zadrugama onako kako pravda i zakoni traže. No da oni nesavesni ljudi ne bi mogli ni jednoga časa više da vas informišu krivo. Akcion Odbor je zaključio, da vam u kratko sledeće saopšti:

1. Da je podneo predstavke gg. Ministru Saobraćaja, Ministru Trgovine i Industrije i Ministru Unutrašnjih Dela, u kojima je savese i objektivno opisao dosadašnji rad u vašim Zadrugama za odevanje i ishranu i iznesena fakta kako su neki železničari, zavodeći i sud u bludnju, hteli da za svoju nelegalno osnovanu potrošačku zadrugu otmu imetak obadveju naših zadruga. U ovim predstavkama zamoljena su gg. Ministri, da ne dozvole, da se imetkom vaših zadruga postupa nezakonito i da izdaju naredjenja, da se krivci po zakonu kazne.

2. Da su ove predstavke Akcionog Odbora uzete u postupak i da se stvar ispituje punom parom.

3. Da je predata tužba Okružnom Sudu u Sarajevu protiv Upravnog i Nadzornog Odbora novoosnovane železničke zadruge, jer su hteli toj zadrugi na nezakoniti način pripojiti imetak obadveju naših zadruga, koji iznosi oko 8.000.000 dinara. Pa kako je tačno na osnovu originalnih akata i zapisnika ustanovljeno, da je taj Upravni i Nadzorni Odbor zaveo sud u bludnju i na taj način protokolisao tu svoju potrošačku zadrugu, traženo je od Okružnog Suda, da krivce po zakonu kazni, da novu nelegalnu potrošačku zadrugu briše iz trgovačkog registra i da celu stvar povrati u prvotno stanje, t. j. da vam natrag povrati imetak vaših zadruga.

4. Da je Okružni Sud poduzeo sve što je potrebno, da se zakon poštuje i da je odaslao svoja pitanja Direkciji Državnih Železnica u Sarajevu, koja je dužna, da mu dadne sva potrebna akta i podatke, po kojima će taj sud moći objektivnu presudu doneti.

5. Da je podnesena prijava kod Policijske Direkcije u Sarajevu protiv nezakonitog gazdovanja u obima železničarskim zadrugama i da je zamoljena ta Direkcija, da po zakonskim propisima postupi, t. j. da krivce po ovoj stvari preda Državnom Odvetništvu u Sarajevu.

Drugovi železničari!

Svima nesavesnim železničarima, koji među vama proturaju vesti, da se predsednik Akcionog Odbora sa još nekolicinom članova toga odbora povukli od akcije i izdali svoje drugove, poručujemo javno, da ne govore istinu i neka im to na čast služi, a vama drugovi svečano izjavljuju Akcion Odbor: da se ni jedan njegov član ne misli povući od akcije, jer je vezan na vršenje poverene mu dužnosti časnom reči, drugarskim obzirima i svestan je odgovornosti prema vama koju je pri stupanju u Akcion Odbor na se primio, pa će do konca ustrajati u započetom delu sa najvećim samopregorenjem. Jer su pravedna traženja sviju železničara, koja Akcion Odbor ima da do kraja ostvari, garantovana Ustavom i na zakonima zasnovata.

Saopštavajući vam ovo, molimo vas, da mirno sačekate rezultat pokrenute akcije i da primite drugarski pozdrav od Vašeg

Akcionog odbora
Nezadovoljnih Železničara.

Šta se sve čini na našoj željeznici.

Na teritoriju sarajevske željeznice direkcije, izgleda, da svako, po svojoj volji, može da čini šta hoće, bez obzira na sve propise i naredbe. Tako je 3. III. viši željeznički činovnik g. Veltli sa suprugom u salon-skim kolima putovao u Ercegnovi, iako na ta kola nema prava. Tim kolima smeju da se služe jedino direktor i načelnik, i to kad su na zvaničnom putu. U ovom slučaju, međutim, to pravo je dobio i jedan šef računskog odseka. Kako je to moguće?

Obnavljanje podružnice Saveza b.-h. željezničara u Čatićima.

11. o. m. održana je dobro uspeša skupština željezničara u Čatićima. Na skupštini je govorio delegat Saveza B.-H. Željezničara o značaju organizacije i položaju radnika na željeznici. Posle referata i diskusije, u kojoj su učestvovali mnogi drugovi željezničari, zaključeno je, da se obnovi organizacija željezničarskih radnika u sklopu njihovoga, bosansko-hercegovačkog Saveza. Odmah je izabran i odbor, koji se je konstituisao posle skupštine. U odbor izabrani su drugovi: M. Manojlović, predsednik; D. Trifković, tajnik; M. Vulić, blagajnik; M. Popara i F. Subašić, članovi odbora. Nadzorni odbor: M. Markanović i M. Kuoč.

Novu drugarsku organizaciju željezničara pozdravljamo i želimo joj mnogo uspeha u borbi za zaštitu materijalnih i moralnih interesa željezničarskih radnika.

Strokovni vestnik.

Iz intervencij.

Temporene karte za delavce in profesioniste kurilnic in sekcij.

Ker je s 1. aprilom 1928 ukinjena veljavnost temporenih kart iz leta 1927, bi morali radi nesmiselnosti pravilnika o voznih ugodnostih, od 1. apr. 1928 dalje kurilnice in sekcije izdajati delavcem in profesionistom, ki se vozijo v in iz službe z vlakom, uputnice za brezplačno vožnjo, ki pa veljajo le en teden. S tem si nakopava uprava zopet obilico nepotrebne administrativnega dela. Ker ljubljanska direkcija ni kompetentna mesto uputnic izdati dosedanje letne temporene karte, smo se obrnili s predstavko na generalno direkcijo drž. železnice z zahtevom, da izda posameznim direkcijam odlok, da se mesto uputnic izstavijo delavcem letne brezplačne karte za vožnjo v službo.

Prtljažnik k vlaku 4 in 5.

Na našo tozadevno vlogo z dne 22. II. 1928, da se dodele prtljažniki k brzovlaku 4 in 5, je direkcija odgovorila sledeče pod št. 1858/II-S z dne 10. III. 1928:

»Na Vašo vlogo št. MDO 23 Vas obveščamo, da se brzim vlakom 4 in 5 prtljažniki ne dodelijo, ker za to ni stvarne potrebe.«

Sedaj smo tozadevno predložili ponovno predstavko z argumenti o stvarni potrebi.

Prosti dnevi post. osobja v Ormožu.

Ker delajo post. delavci v Ormožu službo v turnusu 24/24 brez vseh nočnih doklad, službene obleke itd. ter ima postaja nadomestnike na razpolago, smo predložili predstavko, da se redno podeljuje dva prosta dneva in šolanje teje osobja preloži na čas med 7. in 8. uro zjutraj in ne popoldne, ker morajo hoditi cele ure daleč.

Pavšal za službeno obleko onim, ki vrše službo nastavljenec.

Ker doslej še ni prišla rešitev, da se pavšal za nabavo službene obleke oziroma za vzdrževanje obleke izplača tudi zavrtačem, pom. kurjačem, pom. čuvajem itd. (sploh vsem, ki vrše službo nastavljenec, katerim pavšal pripada), smo se tozadevno ponovno obrnili z utemeljeno predstavko v Beograd, da se izda direkcijskim nalog, naj se smatra za dnevnice vse one, ki vrše službo nastavljenec, ter naj se jim prispevek za obleko izplača.

Iz okrožnic.

Poučevanje osobja.

Razpis štev. 22-II-28.

Predmet: Poučevanje osobja.

Vsem postajam in šefom saobraćajne službe!

Z naredbo št. 47, objavljeno v Službenem listu št. 19/20 I. 1926. in z naredbo št. 45, objavljeno v Službenem listu št. 50/51 I. 1927., se je uredil pouk postajnega osobja. Ves pouk pa je brez uspeha, če se osobje ne nauči vsak mesec v učnem načrtu določene stvarine. Podučevalci morajo zato prisiliti osobje z opomini, in če ti ne zadostujejo, s kaznimi, da sodeluje pri pouku in vsak mesec določeno stvarino tudi samo ponovi.

Da se to doseže, je potrebno:

1. Podučevalci ne sme pri pouku le predavati ali čitati predpise, temveč mora predelati stvarino z izpraševanjem in praktičnimi primeri, na kar se mora sam temeljito pripraviti.

2. Ako ugotovi podučevalci, da neki uslužbenec ne zna za dotični mesec določene stvarine, mu mora določiti še isti mesec kratek rok za ponavljanje.

Na postajah, kjer poučujejo postajni šefi sami, se dovoljuje, da ponavljajo učno stvarino z nižjim osobjem, ki pri pouku ni dokazalo potrebnega znanja, prometniki med rezervno službo, oz. v času, ko ni vlakovnega prometa.

Na večjih postajah, kjer poučujejo šolski uradniki, se mora paziti zlasti na znanje starejših, to je vlakovodij, premikalnih vodij in nadkretnikov ter primorati v prvi vrsti te uslužbence, da se nauče vsak mesec določene stvarine. Za to se morajo dati onim vlakovodjem, premikalnim vodjem in nadkretnikom, ki ne obvladajo stvarine, na razpolago učne knjige, da sami ponove stvarino, ali pa se mora ista ponavljati z njimi v času, ki je določen v šolskem redu za pripravljalne tečaje.

Po preteku določenega roka se morajo podučevalci brezpogojno osebno prepričati, če so se ti uslužbenci naučili za dotični mesec določene stvarine. Če uslužbenec tudi sedaj ne zna, je to znak malomarnosti in nezanimanja, ki se mora kaznovati. O vsaki kazni se mora poročati mesečno oddelku II/2a.

3. Polletni izpiti se morajo vestno vršiti in po dejanskem znanju oceniti. Uslužbeni, ki bi pri polletnem izpitu odgovorili nezadostno, se morajo prijaviti oddelku II/2a. V poročilu se mora dokazati, da se je tekom pol leta vse ukrenilo, kar določa točka 2 tega razpisa.

Postajne šefe opozarjamo, da so po členu 1 »Pravilnika o vršenju saobraćajne službe« odgovorni za znanje dodeljenega osobja. Ako se bo pri letnem izpitu po direkcijskem organu za poučevanje osobja ali po šefu saobraćajne službe ugotovilo, da je bil uslužbenec pri polletnem izpitu v kljub nezadostnemu znanju ocenjen z dobrim uspehom, oz. da postajni šef ni skrbel za znanje svojega osobja po določbah tega razpisa, se bo ta nevestnost postajnega šefa najstrože obravnavala in upoštevala pri njegovi kvalifikaciji. Šefi postaj pa, ki bi ponovno zanemarjali šolo, se bodo izmenjali. Prav tako se bo obravnavalo tudi nezadostno znanje pripravnikov pri brzoprijemnem, prometnem in komercijelnem izpitu.

Vse postajno osobje resno opominjam, da mora v smislu člena 2 »Pravilnika o vršenju saobraćajne službe« znati vse predpise svoje službe v celoti, in da se bo vsako neznanje brezobzirno obravnavalo po določbah člena 3 točke 8 navedenega pravilnika, oz. po določbah naredbe 47 v Službenem listu št. 19/20 leta 1926., o čemur naj se osobje dokazljivo pouči.

Gg. šefe saobraćajne službe pozivam, da zadevo strogo nadzirajo.

Direktor: Inž. D. Knežević s. r.

K tej okrožnici pripominjamo na naslov uprave, da:

1. preskrbi vsem uslužbencem vse službene predpise in važnejše cirkularje;

2. da uredi turnuse tako, da bodo imeli uslužbenci za šolanje prosti dan ter da bo delovni čas odgovarjal burnemu delavniku.

3. V šoli naj se uči osobje take stvari, ki jih dotični uslužbeni res rabijo v službi ter se jih naj izprašuje predvsem iz njih lastne stroke.

Nikakor pa ne gre, da bi se od zavrtača ali pa kurjača danes zahtevalo znanje tolikega materijala, ki ga še marsikateri kontrolor ne bi obvladal.

Kaznovanje osobja.

Izkazi admin. kazni uslužbencev.

Vsem službenim edinicam.

Radi nujnosti je bila odposlana vsem službenim edinicam brzoprijavka sledeče vsebine:

»V zvezi z okrožnico št. 90-VI-27 glede vpošiljanja tedenskih izkazov o kaznovanju uslužbencev, opozarjamo na določila, objavljena v Službenim novinah Saobraćajnih Ustanova, br. 2/1928, str. 12, M. S. Br. 11149/27. S takojšnjo veljavnostjo je sestavljati te izkaze s sledećimi rubrikami:

1. Ime in priimek kaznovanega uslužbenca.

2. Zvanje, čin, kategorija, grupa in stopnja.

3. Opis zakrivljenega pregreška in datum.

4. Datum izrečene kazni in ime starešine, ki jo je izrekel.

5. Da-li, kadaj, zakaj, od koga in kako je bil dotični uslužbenec tekom zadnjih 4. let že kaznovan.

6. Ali dotični pijančuje.

7. Kakega je obnašanja.

8. Kakega je vedenja.

9. Kakšen je z ozirom na službeno disciplino.

Izkaze je v vseh navedenih rubrikah točno izpolniti in predlagati v smislu gornje okrožnice.

Do izgotovitve novih tiskovin, ki jih je naročiti takoj pri Obćem Odelenju, je uporabljati dosedanje in vnesti manjkajoće rubrike rokopisno.

Dodatek h gornji okrožnici sledi.

Opozarjamo ponovno, da se teh določil striktno pridržavate, ker bo direkcija neodgovarjajoće izkaze zavraćala.

Direktor: Inž. D. Knežević s. r.

Vprašamo gospode na generalni direkciji, ali res nimajo nikakega pametnejšega dela, ali pa so izprevideli, da je na posameznih direkcijah še preveć osobja, ki ga je treba zaposliti, oziroma da so načelniki premalo izrabljeni.

Ministrova kontrola, ki se je uvedla med železničarje z znanimi okrožnicami o »premetitvah brez preiskave«, bo sedaj pregledovala tedenske sezname o kaznih uslužbencev. Zopet bo romalo stotine kilogramov papirja letno v Beograd brez vsakega haska. Bodo pać papirne trgovine imele večje dobićke.

Gospodu na generalni direkciji povemo mi, da ima ta okrožnica s svojimi točkami 7, 8 in 9 le namen, pripravljati materijal za premetitve in odpušćte posameznim gospodom nepriljubljenih uslužbencev.

Da pa bo takih okrožnic čim preje konec, sodrugi, je potrebno, da se vsi železničarji organizirajo v »USZJ«.

Vestnik „Svobode“.

Protiv vojni — za razorožitev!

Zastopniki sovjetske Rusije so na zadnji ženevski konferenci stavlili predloge za popolno razorožitev vseh držav. O teh predlogih bo sklepala ponovno konferenca v Ženevi 15. marca.

Mednarodna ženska zadruga zveza s sedežem v Londonu vodi mednarodno akcijo za to, da čim več organizacij iz vseh dežel podpre predlog razorožitev.

Tako je pozvala preko slovenske »Zveze delavskih žena in deklet« tudi našo »Svoboda«, da podpiše tozadevno izjavo. »Svoboda« je to izjavo podpisala. Toda zavedati se moramo tega, da sama izjava še ni vse. Od moći mednarodno organiziranega proletariata, od moći internacionalne misli zavisi, ali bo že enkrat minila nevarnost novih imperialistićnih vojn.

»Svoboda« na svojem torišću najuspešneje pobija imperialism, ako odteguje mladino od nacionalistićnih organizacij, ki vzgajajo ljudi v nacionalnem sovrašću.

Živela internacionala!

Vojno vojni!

Letošnji 1. maj.

Plodovi dela nove centrale »Svobode« se že kažejo. Proslavi Gorkoga bo sledila proslava 1. maja — malo drugaće kakor prošla leta.

V Ljubljani bo prvić v zgodovini slovenskega delavstva nastopil v dramskem gledališču Delavski oder s slovensko socialno dramo »Krizas«. Spraviti na oder dramu, kjer nastopa do sto ljudi, to je pogumno dejanje!

Podružnice »Svobode« iz pokrajine se oglašajo: pošljite nam to ali ono socialno dramo! Vesel napredek. Vsakdo čuti zavest: če delamo, tudi znanjemo; če nismo želi uspehov, imamo to pripisati predvsem ali svoji lenobi ali svoji nesposobnosti.

Zeliti je, da da »Svoboda« povsod neko vsebino tudi popoldanskim prvomajskim prireditvam, da se ne bodo te izćrpale samo v nalivanju alkohola in v nabiranju denarja za sto različnih fondov in namenov. Za prvomajski popoldan mobilizirati telovadce, pevce, muzikante!

»Svobodaši«, delajmo za svobodo delavstva!

Zahvala.

Prigodom zadesilog me udarca smrću moje kćerkeće potpomogao me je Ujedinjeni Savez Željezničara Jugoslavije sa izvanrednom potporom od 250 dinara. Na ovoj pravovremenoj pomoći ja se srdaćno zahvaljujem. — Istovremeno zahvaljujem i drugovima iz Ložinice, koji su mi tom zgodom pritekli u pomoć, a isto tako i drugu Vuziću na 331 Din. koje je sabrao medju drugovima.

Sisak, 8. III. 1928.

Mihael Zagode.

Pridobivajte nove ćlane za našo organizacijo!